

[Aage Frandsen]

service på den pågældende skole, hvis man vil bevare den. Det må være en pris for den. Hvis man absolut vil bevare sin landsbyskole, må man også se i øjnene, at der er nogle ting i den, som ikke har samme standard. Det siger sig selv, at der er nogle ting på en landsbyskole, som ikke er af samme standard, men hvis forældrene vil bevare den, så bør det altså efter vores opfattelse være deres afgørelse.

Hvad angår frihed og liberalisme, glæder det mig da, at ministeren har læst mit »Midtpunkt« i Jyllands-Posten. Dette forslag er frihed for flertallet; det er ikke frihed for mindretallet, men en del af frihedsopfattelsen er efter vores mening, at man også tager hensyn til mindretallet. Det vil glæde mig meget, hvis den frihed, som jeg forsvarer, er en frihed, som jeg kan forsvare sammen med ministeren, og det kan jeg også på nogle områder.

Men det, jeg er bekymret for, er, at den overhåndtagende økonomiske prioritering hele tiden betyder, at frihedstanken – ikke den økonomiske frihed, men åndsfriheden – lider skibsbrud. Det er ikke kun den økonomiske liberalisme, der er skyld i det, der er mange andre ting i vor tid, der er skyld i det. Men det, som sker, når man fjerner en landsbyskole, er, at man ser alt for meget på den økonomiske frihed og langt mindre på åndsfriheden, retten til at have sin egen skole.

Vi må nu konstatere, at ud over nogle velmenende bemærkninger og en positiv tilkendegivelse fra Kristeligt Folkepartis side er der ikke flertal for vort forslag, og så må vi se igen om et par år, når man efter alt at dømme har oplevet yderligere skolenedlæggelser, om der ikke er nogen, der så kan se, at det er rimeligt, at folk spørges, i stedet for at det skal foregå på den måde, at man lader den ene skole efter den anden ryge.

(Kort bemærkning).

Pernille Forchhammer (S):

Jeg synes, jeg hørte SF's ordfører sige, at hvis forældrene var interesseret i at bevare en lille skole, måtte de også tage konsekvenserne af et ringere serviceniveau. Jeg vil gerne spørge SF, om SF ikke mener, at det er kommunalbestyrelsens skolepolitiske ansvar at sikre et vist minimumsserviceniveau for alle kommunens elever, og hvordan SF med den indstilling vil garantere de elever, som hører til i det skoledi-

strikt, som så kommer til at bestå, et serviceniveau, der ligger over det serviceniveau, som flertallet – måske ikke blandt forældrene, men blandt lokalsamfundets øvrige borgere – har valgt at beholde, måske for at bibeholde samlingsstedet i kommunen uden egentlige skolepolitiske diskussioner.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil notere mig, at hr. Aage Frandsen – om landsbyskolerne godt nok – sagde omtrent således: Hvis forældrene ville betale noget for at bevare deres skole, skulle de have mulighed for det. Jeg vil gerne spørge hr. Aage Frandsen, om det betyder, at SF går ind for brugerbetaling, og om det betyder, at SF går ind for, at en kommune kan gå ud til forældrene og sige: Vi ønsker at sænke serviceniveauet på skolen, men hvis bare I vil betale det, skal I få lov til at beholde den. Går SF hermed ind for at åbne for brugerbetaling ad bagvejen?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hvis man bruger ordet »betale«, er der selvfølgelig nogle, der med det samme tror, at det er noget med at betale i kroner og øre. Nej, man kan godt sige – og det var det, der lå i det, jeg sagde – at der er en pris for, at man har en mindre skole, nemlig at skolens udbud og serviceniveau er ringere, det siger da sig selv, og det tror jeg også at mange forældre er indstillet på. Der er ikke tvivl om, at alle de ting, man skal bruge, når det gælder en bogligt orienteret undervisning – bøger, landkort osv. – har man selvfølgelig ikke nær så meget af på landsbyskolerne. Man kan jo bare gå rundt og kigge på landsbyskolerne – de har et ringere serviceniveau, men det er den pris, forældrene må betale, hvis de vil bevare disse skoler.

Så kan man godt, som fru Pernille Forchhammer siger, tale om mindretallet inden for mindretallet. Ja, det kan man, og så kan man blive ved med at tale om et mindretal inden for yderligere mindretal. Det, der har været karakteristisk i tilfældet med skolelukninger, er jo, at der skal mange – og det ligger jo også i forslaget – til at forsvare den skole, og det vil sige, at der i hvert fald skal et altovervejende flertal til, for at man overhovedet kan bevare skolen, ellers kan